

KONUSU: Dördüncü sınıf Öğrencisi olan Oğuz, zeki, sevim-li, yaramaz, tarihe meraklı, şiir okumayı seven, sosyal faaliyetler-de ön planda olan bir çocuktur. Bu kitap, çeşitli başlıklar altında Oğuz'un yaşantısından kesitler anlatmaktadır. Başlayalım bakalım:

Sabah: Oğuz'un annesi Hanife Hanım, sabah uykusundan bir zil sesi ile uyandı, kapıya koştu, kimse yok. Sesin Oğuz'un odasından geldiğini anlayınca yukarı çıktı. Oğuz mışıl mışıl uyu-yordu, uyandırdı. Oğuz hemen yataktan fırladı ve çantasını hazır-lamaya başladı, çünkü artık okul başlıyordu. Yaramazlığı ile ün yapmış oğlunun okul için böyle sorumluluk bilinci içinde hareket etmesi, Hanife Hanım'ı hayrete düşürmüştü. Ama ne olursa olsun her türlü yaramazlığına rağmen, Oğuz hiçbir zaman okulunu ihmal etmemişti.

Sokak: Artık okula başlamıştı. Dördüncü sınıfa gidiyordu. Kalabalık sokaklardan geçerek okulun bahçesine geldi. Hemen herkes hep bir ağızdan "Oooo 87 Oğuz!" diyerek etrafını çevirdi-ler. Oğuz'u tanımayan öğrenci yoktu. Fakat özellikle kızlarla hiç geçinemez, her fırsatta onlara karşı muziplikler yapardı.

İlk ders: Öğretmen Nezihe Hanım sınıfa girdi. Tek tek ço-cuklara baktı. Kiminin başını okşadı, kiminin sırtını sıvazladı. Anne, baba ve kardeşlerini sordu. Herkes bir şeyler anlatıyordu. Burhan "Ben Gazi'yi gördüm." deyince bütün başlar Burhan'a dön-dü. "Nerede? Nasıl?" diye sorular yağmaya başladı.

İlk ders sohbet ile geçti.

Ve Mektep Başladı: Nezihe öğretmen hemen dersleri baş-latmıştı. Çocuklar en çok tarihe ilgi duyuyorlardı. Oğuz dersleri can kulağı ile dinliyor, öğretmenin sorduğu her soruya önce ce-vap veriyordu.

Üç Gün Sonra: Oğuz'da defter, kitap hak getire. Ancak öğ-retmen hep sorular sorduğu, Oğuz da iyi dinlediği için dersleri iyi oluyordu. Yaramazlık ise aynı şekilde devam ediyordu.

On Beş Gün Sonra: Sınıfta kırk sekiz öğrenci vardı. Bir de nazlı büyütölmüş. El bebek gül bebek Selim isimli bir çocuk geldi, etti kırk dokuz. Annesi, Nezihe öğretmene rica üstüne rica edi-f yordu.

Genç öğretmen, yeni öğrenci Selim'in annesi ayrıldıktan son-ra, kendi kendine şunları düşünüyordu: "Ne yaparsın, ana kalbi, böyle söylemek lâzım.. .Halbuki bir çocuğa, başka bir çocuktan daha çok önem vermek olur mu hiç?!.. Okul çocukların dünyasıdır. Orası onu kendine uydurur. Böyle üstüne üflene üflene büyütülen bir çocuk; yarın zayıf, pısrık bir adam olacaktır. Halbuki Türkiye Cumhuriyeti'ni yük-seltmek için atılan, cesur, çelik vücutlu ve çelik kafalı gençler lâzım!..."

Yeni Bir Arkadaş: 351 Selim:

Nezihe Hanım, arkasında ür-kek ürkek duran Selim'le beraber sınıfa girdi. Nezihe Hanım Selim'i arkadaşlarına tanıttı ve nereye oturtacağını düşünmeye baş-ladı. Nihayet, Oğuz'un yanında karar kıldı. Varlığın, İtinanın ve büyük bir sevginin meydana çıkardığı incecik boyunlu, bembeyaz yüzlü, çekingen fakat çok kibar giyimli çocuğu aldı... Yoksulluğun, ihmalin ve kırbaç gibi bir hayatın meydana çıkardığı yanaklarından kan fışkıran, sert bakışlı, dik sesli, fakat pantolonu dört yamalı ve suratı çamurlu çocuğun yanına oturttu. Derste olsun, bahçede olsun öğrencilerin yeni ilgi odağı Selim'di. Öğretmen tahtaya kaldırmış, bazı sorular sormuştu. Se-lim'in bilemediği soruların hepsini, Oğuz biliyordu.

Öğle Yemeği: Okulda öğle yemeğinde bütün öğrencilerin ufacık paketlerine baktığınızda toplam şu dört çeşit yiyeceği gö-rürsünüz: Peynir, zeytin, yumurta, helva. Bugün öğle yemeğinde de hep bunlar vardı. Ama o da ne? Bir hizmetçi kız gelmiş. Kız önce Selim'in oturacağı yerin altına bir bez serdi. Selim'in boy-nunda peşkir, elinde çatal. Önünde francala ve dört tane ağız ağza dolu tas!..

Her gün gürültü ve iştahla zeytinlerini yahut helvalarını yi-yen çocuklara acı bir sessizlik çökmüştü... Bütün çocuklar iki dakikanın içinde yemeklerini bitirip sessizce dışarıya çıktılar. Fatin'in elinde bulunan top, Oğuz kapmaya çalıştığı için bir-den fırlayıp, su birikintisine düşerek oradan geçmekte olan Se-lim'in üzerine çamurlu suları sıçratmış, güzelim elbiseleri çamur deryası olmuştu.

Oğuz'a Ceza: Oğuz doğruyu söylediği için Nezihe Hanım ceza vermedi. Fakat Oğuz, Selim'in kendisini şikâyet etmesine içerlenmisti.

Ertesi Sabah: Oğuz, türkü söyleye söyleye okula geliyordu. Birden, hizmetçi kız ile birlikte gelen Selim'i gördü. Üzerindeki elbise dünkünden de şıktı...Derlerde Selim hiçbir şey bilemiyordu. Öğretmen arkadaşlarına sormasını istiyordu. Mec-buren Oğuz'a sordu. Oğuz ise ona yanlış cevap Öğreterek, bir bakıma intikam aldı. Öğretmen bu duruma çok kızdığını, Oğuz'a bakışlarıyla belli etti.

Günler geçip gidiyordu. Selim'in annesi sık sık okula gelip çocuğunun durumunu soruyordu. Çelişkiye bakın ki, çocuğunu sormayan velilerin çocuklarının durumu iyi, çok ilgilenenin çocuğunun dersleri ise kötü idi. Nezihe Hanım, Selim'in durumunu annesine anlattı ve çok çalışması gerektiğini söyledi.

Bir gün Cumhuriyet Bayramı gezisi için Taksim Meydanı'na gideceklerdi. Öğretmen tembihlediği için, herkes cicili bicili gel-mişti. Bir tek Oğuz aynı. Öğretmen, aldı elini yüzünü yıkadı. Elbi-selerini fırçaladı, sağını solunu düzeltti. Oğuz rahatsız olmuştu ama biraz da adama benzemişti.

Tramvaya binip Taksim'e geldiler. Hayranlıkla Atatürk ve yanındakilere bakıyor, birbirlerine "Bak Atatürk, bak yanındaki İsmet Paşa, bak Fevzi Paşa!" diye gösteriyorlardı.

Birdenbire herkes durdu; çünkü Oğuz heykelin üstüne tır-manmış ve marş söylüyordu. Marş bitince, öğrenciler, öğretmen, bütün halk Oğuz'u alkışladılar. Nezihe Öğretmen çok duygulan-mış ve çok gururlanmıştı....

Havalar bozmuş, mevsim kışa dönmüştü. Oğuz yine aynı ta-banı delik ayakkabılar, sağı solu yırtık pantolon ve ceketle okula gelip gidiyordu.

Bir gün öğretmen onları Sultanahmet'e müzeye götürüleceğini, ancak bedava tramvay olmadığı için yürüyerek gidip gelecekleri-ni söyledi. Selim'in annesi bunu duyunca, gelip Nezihe öğretmen-le konuşmaya çalıştı. Nezihe Öğretmen: "Sizin Selim, bizim Selim yok... Biz burada çocukları sadece okutmuyoruz... İnsan yapıyoruz. Okul bir insan fabrikastır. Oranın mühendislerine biraz da güvenmelisiniz." Selim'in annesine, girmekten başka bir yol kalmamıştı, Son bir kez dönüp, "Selim'in babası tramvay paralarını ödemek istiyor." dedi. Öğretmen "Öğrencilere sorayım." deyip, sordu. Hep bir ağızdan "Yürüyeceğiz !" dediler.

Müzeyi ilgi ile gezdiler. Her eser için öğretmenlerinden ayrı ayrı bilgi aldılar...

Sene ortasında karneler dağıtılmış, öğretmen Oğuz'a Türkçe dersinden orta not vermişti. Oğuz buna çok içerledi...

Ders yılı sonu yaklaştıkça müsamere hazırlığına başladılar. Öğrenciler, velilere gösteri yapacaklardı... Ve o gün gelip çattı. Oğuz'un annesi ve babası da en önde seyredenler arasındaydılar.

Çok güzel oyunlar oynandı. Gecenin yıldızı Oğuz'du. Nezi-he Hanım da oyunun sonunda velilere bir konuşma yaptı. Herkes Çok memnun kalmıştı.

Günlerdir Selim okula gelmiyordu. Sebebi anlaşıldı, babası ölmüştü. Çocuk öğrenmesin diye onu başka yere göndermişlerdi. Nihayet günler sonra gelebildi. Bütün çocuklar Selim'in acısını ve üzüntüsünü hafifletmek için ellerinden geleni yaptılar. Hele O-ğuz, Selim'in en iyi arkadaşı oldu. Artık hiçbir şeyleri kalmadığı için fakirleşen Selim'i hizmetçi kız getiremediği için, Oğuz her gün evinden alıyor, birlikte okula geliyorlardı.

Oğuz'da da bayağı değişmeler başlamıştı. Artık, üstüne ba-Şına özen gösteriyordu. Bu arada, her gün Selim'e ders çalıştırı-yordu. Selim'in annesi bu durumdan çok hoşnuttu. Selim'e say-gıyla karışık bir sevgi besliyordu.

Oğuz'un bu yardımları boşa gitmemiş, Selim derslerinde epeyce ilerlemişti. Sene sonunda sınıflarını geçtiler. Karneler dağı-tıldığında öğretmenleri çok güzel bir konuşma yaptı ve sınıf bi-rincisini de açıkladı; 87 Oğuz...

Sevinç içinde önce Selim'in evine, sonra da Oğuz'un evine koştular, herkes çok sevinmişti...